

**Skolverkets föreskrifter
om påbyggnadsutbildning med nationellt inrättad
kursplan Trafiklärare**

SKOLFS 2006:26

Utkom från trycket
den 8 november 2006

2006-08-21

Skolverket föreskriver med stöd av 2 kap. 9 och 20 §§, 3 kap. 7 § samt 4 kap. 6 § förordningen (2002:1012) om kommunal vuxenutbildning följande.

1 § Påbyggnadsutbildningen Trafiklärare inom kommunal vuxenutbildning avser att ge den kompetens som motsvarar kraven för arbetet som trafiklärare körkortsbehörighet B.

2 § För utbildningen skall tillämpas plan över verksamhetspoäng samt kursplaner med betygskriterier enligt bilagan till dessa föreskrifter.

3 § Som förkunskapskrav för utbildningen skall gälla slutförd utbildning på ett nationellt program eller likvärdig utbildning i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper.

Sökande skall även ha fyllt 21 år, ha körkort med förarbehörighet av minst klass B, eller likvärdigt utländskt körkort som gäller i Sverige. Dessutom skall sökande under sammanlagt minst tre av de senaste tio åren ha haft körkort med sådan behörighet, samt kunna styrka sin allsidiga kör- och trafikvana.

Dessa föreskrifter träder i kraft två veckor efter den dag då föreskrifterna utkom från trycket.

Genom dessa föreskrifter upphävs Skolverkets föreskrifter om påbyggnadsutbildningen Trafiklärare inom kommunal vuxenutbildning (SKOLFS 1996:15). De äldre föreskrifterna får dock tillämpas för utbildningar som påbörjas under 2006.

På Skolverkets vägnar

PER THULLBERG

Ylva Malm

Plan över verksamhetspoäng för påbyggnadsutbildningen Trafiklärare (PUN003)

Kunskaps- område	Kurs	Kurskod	Verksamhets- poäng
Trafiklärare	Arbetsmiljö	TRF2601	50
	Fordonssäkerhet och miljö	TRF2602	150
	Författningskunskap Trafik	TRF2603	100
	Trafikpsykologi	TRF2604	150
	Trafiksäkerhetsarbete	TRF2605	150
	Verksamhetsförlagt lärande 1	TRF2606	100
	Verksamhetsförlagt lärande 2	TRF2607	200
	Yrkespedagogik Trafiklärare 1	TRF2608	100
	Yrkespedagogik Trafiklärare 2	TRF2609	200
Summa verksamhetspoäng			1200

Utbildningens syfte

Syftet med utbildningen är att utveckla de kunskaper och färdigheter som krävs för arbetet som trafiklärare vid trafikskola samt att stimulera till fortsatt lärande. Minst betyget Godkänd inom samtliga kurser ger möjlighet att hos Vägverket söka om godkännande för arbete som trafiklärare.

Utbildningens karaktär och uppbyggnad

Vägverkets krav om godkännande av trafiklärare ligger till grund för utbildningsinnehållet. Utbildningen behandlar därför regler för trafik, fordon och körkort som är väsentliga för trafiklärares och trafikskolors arbete. Utbildningen omfattar såväl ämneskunskaper inom trafikområdet som kunskaper i didaktik och ämnesmetodik. En viktig del av utbildningen är att de studerande självständigt och tillsammans med andra systematiskt tränar att planera, genomföra och utvärdera undervisning. I enlighet med Vägverkets kursplaner är det viktigt att trafiklärarna också stödjer elevernas förmåga till självvärdering. Utbildningen är uppbyggd av 9 kurser som kan bedrivas som hel- eller deltidstudier.

Kursen *Arbetsmiljö* behandlar ergonomi och trafiklärares arbetsmiljö samt hur risker i arbetsmiljön kan förebyggas. I kursen behandlas kvalitet och kvalitetssäkring, systematiskt arbetsmiljöarbete, hälsofrågor och åtgärder vid trafikolycksplats. Även frågor om arbetsmarknad och arbetsrätt ingår i kursen.

Kursen *Fordonssäkerhet och miljö* behandlar körsätt och faktorer som främjar säkerhet och miljö. I kursen behandlas fordon och deras konstruktion och funktion ur olika perspektiv samt säkerhetssystem, fordonsunderhåll och utveckling inom teknikområdet. Frågor om miljö och hållbar utveckling tas upp ur såväl nationellt som internationellt perspektiv.

Kursen *Författningskunskap Trafik* behandlar rättsväsendets uppbyggnad med utgångspunkt i trafikområdet. Kursen behandlar de regler för trafik, fordon och körkort som är väsentliga för trafiklärares och trafikskolors arbete.

Kursen *Trafikpsykologi* behandlar teorier inom psykologi med betoning på tillämpningsområden som är relaterade till trafiksäkerhet och mål i styrdokument inom verksamhetsområdet.

Kursen *Trafiksäkerhetsarbete* behandlar trafiksäkerhet och forskning med utgångspunkt i ett folkhälsoperspektiv och ett långsiktigt trafiksäkerhetsarbete. Kursen tar upp frågor om hur mediciner, alkohol, droger, trötthet och hastighet inverkar på körförmåga och trafiksäkerhet. I kursen ingår att utföra ett fördjupningsarbete inom trafiksäkerhetsforskning eller närliggande område.

Kursen *Verksamhetsförlagt lärande 1* ger praktisk erfarenhet av hur trafiklärare och trafikskolor arbetar. I kursen ingår att planera, genomföra och utvärdera utbildningsinsatser som stödjer körkortstagares lärande. Utbildningen sker under ledning av handledare.

Kursen *Verksamhetsförlagt lärande 2* vidareutvecklar trafiklärares förmåga att planera, genomföra och utvärdera integrerade utbildningsinsatser som stödjer körkortstagares lärande. Kursen ger praktisk erfarenhet av att organisera övningar och leda diskussioner kring attityder, beteenden och bedömning av körförmåga. Utbildningen sker under ledning av handledare. Kursen bygger på Verksamhetsförlagt lärande 1.

Kursen *Yrkespedagogik Trafiklärare 1* behandlar grundläggande pedagogik och teorier om den lärande individen. I kursen ingår att reflektera över den pedagogiska verksamheten vid en trafikskola med utgångspunkt i målstyrning, styrdokument inom verksamhetsområdet och ämnesmetodiska frågor. Även frågor om studieplanering, studieteknik och presentationstekniker ingår.

Kursen *Yrkespedagogik Trafiklärare 2* ger fördjupade kunskaper om pedagogik och styrdokument inom verksamhetsområdet. I kursen behandlas ämnesmetodik, lärande och lärandesituationer samt specialpedagogik inom området. Kursen bygger på Yrkespedagogik Trafiklärare 1.

Arbetsmiljö TRF2601

50 verksamhetspoäng

Mål

Kursen skall ge kunskaper om hälsa, ergonomi, kvalitets- och arbetsmiljöfrågor, arbetsmarknadens parter och arbetsrättsliga frågor inom yrkesområdet. Dessutom skall kursen ge kunskaper om första hjälpen, hjärt-lungräddning och hur man betar sig på en trafikolycksplats.

SKOLFS 2006:26 Mål som den studerande skall ha uppnått efter avslutad kurs

Den studerande skall

- ha kunskaper om kvalitetsfrågor och systematiskt arbetsmiljöarbete,
- kunna redogöra för faktorer som främjar människors hälsa och välbefinnande,
- kunna redogöra för faktorer som påverkar den psykosociala arbetsmiljön,
- kunna ge exempel på framgångsfaktorer som bidrar till friskare och hälsosammare arbetsplatser,
- ha kunskaper om ergonomi och kunna anpassa arbetsplatsen så att arbetsskador undviks,
- ha kunskaper om arbetsmarknadens parter, arbetsrätt och anställningsavtal,
- ha kunskaper om parternas skyldigheter i fråga om arbetsmiljö, arbetsanpassning och rehabilitering,
- ha kunskaper om och kunna tillämpa hjärt-lungräddning och första hjälpen och
- ha beredskap att agera omdömesgillt i samband med trafikolycka.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänd

Den studerande beskriver samband mellan arbetsmiljö, hälsa och välbefinnande samt diskuterar frågor som rör arbetsmiljö och arbetsrätt och motiverar sina ställningstaganden.

Den studerande visar förmåga att agera omdömesgillt i samband med trafikolycka.

Kriterier för betyget Väl godkänd

Den studerande analyserar frågor som rör kvalitet, arbetsmiljö och hälsa, föreslår förbättringar och motiverar sina val.

Fordonssäkerhet och miljö TRF2602

150 verksamhetspoäng

Mål

Kursen skall ge kunskaper om fordon och deras konstruktion och funktion samt om säkerhetssystem, fordonsunderhåll och utveckling inom teknikområdet. Kursen skall även ge kunskaper om faktorer som främjar säkerhet och minskar miljöpåverkan. Kursen skall också ge erfarenhet av ett ansvarsfullt och miljöanpassat körsätt. Dessutom skall kursen ge kunskaper om hållbar utveckling ur såväl nationellt som internationellt perspektiv.

Mål som den studerande skall ha uppnått efter avslutad kurs

SKOLFS 2006:26

Den studerande skall

- kunna redogöra för grundläggande konstruktion och funktion hos fordon,
- ha kunskaper om säkerhetssystem och dess funktion,
- kunna ge exempel på fordonsunderhållets betydelse för miljö, säkerhet, prestanda och ekonomi,
- ha kännedom om teknikutveckling inom området,
- kunna ge exempel på bestämmelser och miljömål som reglerar miljöarbete och krav på fordon,
- ha kunskaper om och färdigheter i ett ansvarsfullt och miljöanpassat körsätt och
- kunna redogöra för faktorer som främjar säkerhet och en hållbar utveckling.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänd

Den studerande beskriver samband mellan hur fordon konstrueras och krav på säkerhet och minskad miljöpåverkan.

Den studerande redogör för faktorer som främjar säkert, tryggt och miljöanpassat framförande av fordon och diskuterar hållbar utveckling ur olika perspektiv.

Kriterier för betyget Väl Godkänd

Den studerande analyserar faktorer som främjar trafiksäkerhet och hållbar utveckling, föreslår förbättringar och motiverar sina ställningstaganden.

Författningskunskap Trafik TRF2603

100 verksamhetspoäng

Mål

Kursen skall ge kunskaper om de bestämmelser och centrala begrepp inom trafikområdet som är väsentliga för trafiklärares och trafikskolors verksamhet. Kursen skall även ge erfarenhet av att genomföra utbildningsinsatser samt att utvärdera utbildningsmaterial om trafikbestämmelser.

Mål som den studerande skall ha uppnått efter avslutad kurs

Den studerande skall

- kunna redogöra för lagstiftningens uppbyggnad med koppling till trafikbestämmelser,
- kunna redogöra för bestämmelser relaterade till områdena fordon, körkort och trafik,
- ha kunskaper om trafikmedicinska förutsättningar och hinder för att få körkort,

SKOLFS 2006:26

- kunna redogöra för de regler som finns för att arbeta som trafiklärare och bedriva trafikskola,
- kunna utvärdera utbildningsmaterial om trafikbestämmelser och
- kunna söka kunskap och genomföra utbildningsinsatser utifrån gällande trafikbestämmelser.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänd

Den studerande ger exempel på bestämmelser som styr trafiklärarens och trafikskolors verksamhet.

Den studerande genomför utbildningsinsatser på ett för uppgiften lämpligt sätt.

Kriterier för betyget Väl Godkänd

Den studerande reflekterar, bedömer och analyserar bestämmelser och arbetsuppgifter och motiverar sina ställningstaganden.

Trafikpsykologi TRF2604

150 verksamhetspoäng

Mål

Kursen skall ge grundläggande kunskaper inom psykologi med särskild betoning på tillämpningsområden som är relaterade till trafiksäkerhet och mål i styrdokument inom verksamhetsområdet.

Mål som den studerande skall ha uppnått efter avslutad kurs

Den studerande skall

- kunna beskriva trafikanters beteenden utifrån psykologiska teorier,
- kunna diskutera och reflektera över människans förmåga att upptäcka och bearbeta information i olika trafiksituationer,
- kunna redogöra för hur olika faktorer påverkar omdömesförmåga, kör-sätt och riskbedömning,
- kunna diskutera och ge exempel på hur förarens mål och attityder kan påverka beteendet i trafiken och
- kunna diskutera och reflektera över hur självvärdering kan användas vid lärandeprocesser.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänd

Den studerande diskuterar och redogör för frågor kring trafiksäkerhet och mål i styrdokument inom verksamhetsområdet.

Den studerande diskuterar och beskriver trafikanters beteenden utifrån psykologiska utgångspunkter.

Kriterier för betyget Vål Godkänd

SKOLFS 2006:26

Den studerande diskuterar och analyserar trafikpsykologiska frågeställningar och beteenden med utgångspunkt i styrdokument och möten med körkorts-tagare.

Trafiksäkerhetsarbete TRF2605

150 verksamhetspoäng

Mål

Kursen skall ge kunskaper om transport- och trafiksystem, trafiksäkerhet och forskning med utgångspunkt i långsiktigt trafiksäkerhetsarbete. Kursen skall ge kunskaper om trafikpolitiska åtgärder och faktorer som påverkar trafiksäkerheten. Dessutom skall kursen ge erfarenhet av att genomföra fördjupningsarbete inom trafiksäkerhetsforskning eller närliggande område.

Mål som den studerande skall ha uppnått efter avslutad kurs

Den studerande skall

- kunna redogöra för transport- och trafiksystemets struktur,
- kunna redogöra för trafiksäkerhetsarbete på nationell nivå,
- ha kunskaper om vikten av att använda bilbälte, hålla fartgränser och att undvika alkohol och droger,
- kunna redogöra för risker, kostnader och konsekvenser i samband med trafikolyckor,
- kunna ge exempel på trafikpolitiska åtgärder och faktorer som påverkar trafiksäkerheten,
- kunna söka, bedöma och använda information om trafiksäkerhet och forskning och
- planera, genomföra och redovisa fördjupningsarbete.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänd

Den studerande redogör för transport- och trafiksystem och ger exempel på trafiksäkerhetsarbete på nationell nivå.

Den studerande visar god förmåga att diskutera, förstå och tillämpa kunskaper om trafiksäkerhet samt redovisar godtagbart fördjupningsarbete.

Kriterier för betyget Vål Godkänd

Den studerande analyserar frågeställningar om trafiksäkerhetsarbete, föreslår förbättringsåtgärder och motiverar sina ställningstaganden.

SKOLFS 2006:26 Verksamhetsförlagt lärande 1 TRF2606

100 verksamhetspoäng

Mål

Kursen skall ge grundläggande kunskaper om och erfarenhet av hur trafiklärare och trafikskolor arbetar. Kursen skall utveckla färdighet i att planera, genomföra och utvärdera utbildningsinsatser som stödjer körkortstagares lärande. Kursen skall även utveckla förmåga att diskutera faktorer som påverkar individers körsätt och attityder.

Mål som den studerande skall ha uppnått efter avslutad kurs

Den studerande skall

- kunna planera och under handledning genomföra utbildningsinsatser vid övningskörning,
- kunna föreslå och motivera val av utbildningsinsatser utifrån körkortstagares behov,
- kunna föreslå och motivera val av övningsområde, trafikmiljö och stegringsföljd,
- kunna diskutera och utvärdera körkortstagares lärande,
- kunna diskutera och utvärdera andras och egna utbildningsinsatser,
- kunna diskutera hur attityder och förarbeteende påverkas av olika faktorer och
- kunna diskutera och reflektera över trafikskolors och trafiklärares uppgifter.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänd

Den studerande medverkar i planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av åtgärder och insatser utifrån styrdokument inom verksamhetsområdet.

Den studerande diskuterar och reflekterar över åtgärder till stöd för körkortstagares lärande och utveckling.

Kriterier för betyget Väl Godkänd

Den studerande analyserar och drar slutsatser över sitt stöd för körkortstagares lärande och utveckling samt föreslår förbättringar och motiverar sina ställningstaganden.

Verksamhetsförlagt lärande 2 TRF2607

200 verksamhetspoäng

Mål

Kursen skall ge fördjupad kunskap om och erfarenhet av att planera, genomföra och utvärdera integrerade utbildningsinsatser som stödjer körkortstagares lärande. Kursen skall ge färdighet i att organisera övningar och leda

diskussioner kring attityder, förarbeteenden och bedömning av körförmåga. Kursen skall dessutom ge fördjupad kunskap om trafikskolors verksamhet.

SKOLFS 2006:26

Mål som den studerande skall ha uppnått efter avslutad kurs

Den studerande skall

- kunna planera, genomföra och utvärdera integrerade utbildningsinsatser,
- kunna organisera lärande utifrån körkortstagares olika behov,
- kunna stödja körkortstagares förmåga att bedöma sin körförmåga och sitt körsätt,
- kunna leda diskussioner kring attityder och förarbeteende,
- kunna organisera studerandeaktiva övningar och
- kunna diskutera och analysera trafikskolors uppgifter.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänd

Den studerande planerar, genomför och utvärderar stödjande utbildningsinsatser utifrån gällande styrdokument och körkortstagares behov.

Den studerande analyserar trafikskolors verksamhet och motiverar sina ställningstaganden.

Kriterier för betyget Väl Godkänd

Den studerande bedömer, analyserar och drar slutsatser av utbildningsinsatser till stöd för körkortstagares lärande och utveckling samt föreslår förbättringar och motiverar sina ställningstaganden.

Yrkespedagogik – Trafiklärare 1 TRF2608

100 verksamhetspoäng

Mål

Kursen skall ge kunskaper om pedagogik, kunskapssyn och faktorer som stödjer lärande och lärandesituationer samt styrdokument inom verksamhetsområdet. Kursen skall även ge kunskaper om trafiklärarens arbetsuppgifter och behov av kompetensutveckling. Dessutom skall kursen ge färdighet i att utveckla utbildningsmaterial.

Mål som den studerande skall ha uppnått efter avslutad kurs

Den studerande skall

- kunna redogöra för styrdokument inom verksamhetsområdet,
- kunna diskutera och ge exempel på pedagogiska teorier och kunskapssyn,
- ha kunskaper om hur studieteknik och studieplanering kan främjas,
- kunna diskutera och ge exempel på hur lärande och lärandesituationer kan stödjas,
- kunna anpassa utbildnings- och informationsmaterial utifrån målgrupp och budskap,

- kunna planera, genomföra och utvärdera utbildningsinsatser och resultat och
- kunna diskutera och reflektera över trafiklärares arbetsuppgifter och behov av kompetensutveckling.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänd

Den studerande reflekterar över och ger exempel på pedagogiska teorier, kunskapssyn och stöd för lärande och lärandesituationer.

Den studerande redogör för styrdokument inom verksamhetsområdet och reflekterar över trafiklärares arbetsuppgifter.

Den studerande utvecklar utbildningsmaterial för olika målgrupper.

Kriterier för betyget Väl Godkänd

Den studerande beskriver hur lärande och lärandesituationer kan stödjas och motiverar sina ställningstaganden.

Yrkespedagogik – Trafiklärare 2 TRF2609

200 verksamhetspoäng

Mål

Kursen skall ge fördjupad kunskap om pedagogik, kunskapssyn och faktorer som främjar lärande och lärandesituationer. Kursen skall ge kunskaper om och erfarenhet av såväl ämnesmetodik som didaktik inom trafikutbildning. Kursen skall även ge kunskaper om funktionshinder och åtgärder vid behov av stöd. Dessutom skall kursen ge fördjupad kunskap om styrdokument inom verksamhetsområdet.

Mål som den studerande skall ha uppnått efter avslutad kurs

Den studerande skall

- kunna diskutera och analysera frågor kring ämnesmetodik, didaktik och utbildningsresultat,
- kunna analysera styrdokument inom verksamhetsområdet,
- kunna diskutera och reflektera över hur sociala, kulturella och personliga faktorer kan påverka lärandet,
- kunna diskutera och motivera val av metod och innehåll i lärandesituationer,
- kunna analysera svårigheter att nå mål i gällande kursplan och föreslå åtgärder,
- kunna utvärdera utbildningsresultat och kvalitetsarbete och
- ha kunskaper om funktionshinder och kunna föreslå åtgärder vid behov av stöd.

Betygskriterier

SKOLFS 2006:26

Kriterier för betyget Godkänd

Den studerande tillämpar kunskaper om ämnesmetodik och didaktik i lärandesituationer och motiverar sina val och ställningstaganden.

Den studerande redogör för olika funktionshinder samt föreslår stödjande åtgärder.

Kriterier för betyget Väl Godkänd

Den studerande diskuterar och analyserar frågor kring lärande och lärandesituationer med utgångspunkt i körkortstagares behov och styrdokument inom verksamhetsområdet.

Den studerande analyserar sin egen arbetsinsats och föreslår förbättringar.

